

Latweefchu Awises.

Nr. 15.

Zettortdeenà 13. April.

186

Awifchu - sinuas.

Kurfemme. Wentspils. Mufhu juhra pee Kolkaragga leddus tà fakrahjees, ka fuggi ne warr tapt zauri. 15 fuggi, kas no Rihgas bij isgahjuschi us fweeschahm semmehm atkal atnahkuschi atpakkat us Rihgas rehdiu. No 5 fuggem kas 6to April nahluschi us Rihgu, weens Gulenderis bes lasmina gribbedams eestreet Daugawa, usstrehjis us seklumu. Nu taifahs wiannu pestiht. Zitti fuggi no fweeschahm semmehm nahdami us Rihgu welti ar leddu pee Kolkaragga isdarbojuschees un wiffadas bailes redsejuschi, atgreesufchees atpakkat un nu schurp turp brauz pee Wentspils rehdiu. Stettines leelais dampfluggis „Germanns“ ar 276 reisneekem 3 deenas pee Kolkaragga no leddus anlenzhts bijis. Alpestijees, atgreesees atpakkat, eestrehjis Wentspils ohsta 3fcha April un reisneeki ar ratteem zaur Kurfemmi dewufchees us Rihgu.

Areewufemme. Taggad wiffas Gubernementis eetaifa tahs Kunitetes, kas ar to darbofces, 2 gaddu laika to brijwestibu eetaifht, fo Wifsaugstaka Keisera grahmata no 19ta Webruara dsumteemtaudim nowehlejuse. Wiffur scho leelu schelastibu ar leelu firds-pateizibu un preeku usnehmufchi.

Rihga. Leelas un masas gildes-beedribas atwehlejuschas to naudu, kas wehl truhkufe pee jauna leela kumedinu namma taifschanas. Tad nu fahks ar spehku zelt scho leelu dahrgu nammu. Rihga kumedinu -rahdischana ifgaddus makfa 40 tuhft. rubl. fudr. Schi nauda jafanemm no teem, kas nahl kumedinus flattitees. Dascha gadda kumedinu Direktors wehl eekrahjoht daschu tuhftoti rubeku pahrafi.

Spania. Barzellonas pilfatà leelais kumedinu nams gluschi isbedsis 29ta Merzi, kas 3 millj. makfajis. Tiklai weens weenigs kumedinu nams pafaulè, prohfi Mailantes pilfatà Italia, irr leelats par scho.

Sprantschu semme. Pee Strahsburgas pilfatà pahr Reines uppi 2½ gadda laika ustaijuschi un nu eestwehtijuschi tohti skunstigu leelu dselles tiltu eisenbahnei, brauzejem un gahjejem. Ohtra Reines uppe irr Bahdes leekunga walsts Rebles kreposts Wahzsemme. Ja gadditohs karsch ar Wahzsemmi, tad pee schi tilta gan arri buhs nilnas kaufchanahs. Ne sinnu, kalabbad Wahzsemme Sprantscheem wehlejuse un wehl palihdsejuse scho tiltu taifht. Makfa tilts 8 millj. pranku, kas irr 2 millj. rubeku fudr. — Awises rakita, ka taggad wiffur effoht meers un wiffi teizoht, ka meeru gribboht par warru pafargah. Tad eht wiffas walstis, zil ween spehdamas wairo sawus karra-pullus, karra-luggus un karra-letas un ohstas apzeetina, lai us leelu karru tuhda buhtu gattawas, ja scheid jeb tur karraleefmas iszeltohs. Zil tas makfa tahdus leelus karra pullus usturreht un wehl wairoht! Tomehr zits pahr zittu tà darra Spranzis un Gulenderis, Sardinieris un Bruhsis, Gistreikeris un Dahnis, ir Turks. To saw par apbrunnotu meeru; jo ja kas gribboht meeru pafargah, kas lai us karru wiffu fagahda un fataifahs pee laika. Tà jaw fazzijuschi wezzi Keemeri, nu buhs 2 tuhft. gaddi. Redsi kahda ta pafause.

Turku semme dumpineeki effoht falausti tapuschi, bet tur wehl tahdas paschas kwehlainas nemeera-ohgles itt ka Italia, Gistreikeru, Unguru un zittas semmes. Tomehr zerram, ka wifs labbi ees, kamehr Napoleonam wehl patihl pee meera palift. Bet wiana padohmu neweens ne sinn, un ja Sprantschu semme zittadi ne warrehs kluffinahrt un apspeest tohs Bahwesta draugus uu zittus tahdus nemeera kaudis, kas tur jo deenas jo drohschi darbojahs prett waldischannu, tad Napoleonam atkal buhs jafahl karsch scheid jeb tur, jo tad tiklai, ka jaw daudskahrt peedfihwohts, Sprantschi palek meerigi paschu semme, parleekam karra draugi buhdami.

Par zittahm walstim naw wehrts daudf stahsticht; jagaida kamehr notiks leelakas leetas un us fo dohfees tas, kas schinni laikä fahltis, un fo darris leelös landagös. Tiklai to ar leelu preeku warram peeminneht, ka Gistreikeru Keisers islaidis schehlastibas grahmatu, kas Luttereem un Gwangeliuma tizzigeem sawä walsti nowehl wiffadu tizzibas brihwesstibu un leelas rektes, tä ka Kattokeem libdfigi nu taps turreti. 1857tä gaddä Gistreikeru walsti bijuschi 24 millj. Kattosi un 3 millj. 2 fims tuhft. Gwangeliuma tizzigi, prohti 1 millj. 2 fims tuhftoschi Lutteru un 2 millj. Kalweeschu. Gwangeliuma tizzigeem Unguru walsti senn jaw bijuschas leelakas rektes, un ir tur irr papillam Gwangeliuma tizzigo, kas til ne wiffi irr Wahssemneeki. Unguru ihsta tauta fonzahs Magiari un teem irr sawada walloda. Tur wehl mahjo dascha zitta Slaweeschu tauta, bet Magiari tauta irr ta leelala un stipraka.

Rihga. Tas Gulenderu fuggis kas us fellumu bij usskrehjis, bij peelahdehts ar eisenbahnes schlehnehm un nu irr atpestihts tappis. — Pee Kollaragga 2 fuggi un pee Ruhnäs fallas 10 fuggi leddü eeskrehjuschi un ne warr wairs istapt abrä. Lihds 7tam Aprilim pee Rihgas atnahkuschi 6 fuggi un aigahjuschi 16 fuggi. Leepaja lihds 1mam Aprilim jaw bij atnahkuschi 63 fuggi, igahjuschi 54 fuggi.

Sibria. Turku un zittu waldineeku weetneeki ar to wehl darbojahs, teefu spreest pahre teem besdeewigeem Druhshu wirsneekem, kas igahjuscha gaddä tohs kristitus Maronitus til breefmigi pohstijuschu un apkahwuschu; bet ne warr fa-cet weenprahrigä padohmä un spreedumä, ka un kurri Druhshu ar nahwi janoteefa. Saids Weis irr wiffu scho faundarritaju waldineeks. Kreewu, Sprantschu un Bruhshu weetneeki gribb, lai schim galwu nozehrt, jo winsch wiffuwairak effoht pee wainas; bet Gulenderis to scheljoht. Leelu pulku kalnds faehmuschi un Turku weetneeks Wuads-Pascha zittus noweddis us Makkaru un 8 pawehlejis ar nahwi noteefacht, bet Gulenderi un Sprantschi tiklai wehlejuschi 2 noteefacht. — 11 wirsneeki teefä aiginati, paschi nahkuschi un padewuschees. Sprantschu un Bruhshu weetneeki tiklai 9 no scheem gribb likt no-

kaut, Kreewu weetneeks tiklai 5 un Gistreikeru un Gulenderu weetneeki tiklai 2 gribb nokaut. Tä tad tee wehl ne warr pilnigu teefu scheem faundarritajeem isdoht. Pa tam Turki paleek atkal jo nikni un kristitee bihtahs, ka atkal fahls tohs wairacht. Sprantschu Keisers tadeht fuhra wairak saldatu us Sihriu. Gulenderi gan par to kurn, bet zitti waldineeki Napoleonam to wehlejuschi lai Sprantschi eet, un Sihria lai paleek lihds Jehkabeem. S—j.

No Krihzburgas, Witepskas Gubernementi.

Schi gadda 6ta fwehtdeena preeksch Leeldeenäs, 12ta Merza deena, bija muhsu draudsei leela preeka un pateizibas deena; jo tad ta 19tä Webruari Peh-terburgä islaista muhsu schehliga Kunga un Keisera „Wissaugstaka grahmata par wiffu Kreewu walsts dfimtu-tauschu brihwlaischanu“ muhsu basnizä pasluddinata tappe. Kad muhsu Dinburgas pilskunga teefas Affeffors schihs Wissaugstakas grahmatas lassischanu bija beidjis, tad Krihzburgas mahzitajs, pate firdi pakustinahts, sawu mihtu draudsi, kas preeka- un pateizibas affarahm birtoht Klausjahs, par brihwlaischanas dahrgu un leelu schehlastibas dahwanu ar firsnigeem wahrdeem pamahzija, rahdidams no fwehta Jahna Gw. 8, 32, 36, no 2tras grahm. us Kor. 3, 17 un no 1mas Peh. grahm. 2, 16, ka ta nupat pasluddinata islaischana no dfimtas buhschanas pareisi effoht faprohtama un Deewa bausleem un zilweku liklumeem ustizzigi paklaufoht, zeenigi walkajama, ja laudis ihstenu fwehtibu pee meefas un dwehfeles no tahs paschas gribboht sagaidiht. Un nu mahzitajs, ar wiffu draudsi zekös mettees, Deewu karsti peelhufte par muhsu augstu firdschehligu Keiseru, ka Winsch, tas kehniaw Kehniusch un kungu Kungs, scho muhsu mihtu semmes tehwu ar wiffas sawas fwehtibas pilnibu gribbetu appuschtoht pee meefas un dwehfeles un winna dahrgu dshwibu mums wehl ilgi usturreht. Tad wehl beidsoht no wiffas firds nodseedajam to dseefmu: „Deews Kungs, mehß flawejam!“

Ta jauna likkumu-grahmata, kurräi kas wirsrahts: „положение, — pehz kurras preekschralsteem un spreedumeem turretees, kungeem un fau-

dim par tahm jauneetaifamahm buhschanahm fawâ
 starpâ ja-islibdfinajahs, — s'chi jauna liffumu-grah-
 mata, paschâ leelâ luhdsamâ deenâ mums no Beh-
 terburgas atnahkuse, tillê us wissaugstaku paweh-
 leschanu no pilskunga-teezas Affessora weenam
 draudses lohjeklim, kas no wisseem us to bij ja-is-
 melle, — ar to muhsu schelligs Reisers skaidri
 parahda, zil tohti wiasch sawus pawalstneekus no
 arraju kahrtas gohda un mihto, — rohkâs eedohta
 un tam peekohdinahs, ar wiffas draudses paligu
 par to gahdabt, ka wiffi ar scho tulihht pahrtulko-
 jamu un drifkejamu grahmata labbi eepashtahs,
 lai to jaunas brihwubhschanas eetaifischanu bes ka-
 weschanas warretu esahkt. Ta notaisischana starp
 lungu un laudim, par mahjahm un semmi, —
 to woi us paleekamu renti warrehs nemt, woi arri-
 dsan ar augsta Krohna paligu pawiffam nopiert —
 lihds 19tai Webrnara deenai 1863schâ gaddâ pa-
 beidsama un wiffas schihs leetas ihpaschigâ no tee-
 fahm pahrtulhokjamâ un apstirrinajamâ grahmata
 ja-eleek, to sawz Уставная Грамота. Ta
 jauna liffumu-grahmata tohp nupat tag-
 gad, drifka deht, Rihgâ pahrtulkota. Lai tad nu
 wiffuschelligais Deews dohd, ka schis darbs labbi
 weiktohs un ka tai Reisera Ulasê noliktâ 2 gad-
 du laikâ, — kurrâ laudim wehl pee wezzas klausi-
 bas, (no kurras gan jau arri taggad dascha atwee-
 gloschana nowehleta), japaleek, — arri pee mums
 Witepskas Gubernementi wiss pehz teem jauneem
 spreedumeem gohdigi un meerigi tapfu eetaifihst un
 pabeigt! — Ta nu wiffi taggad us to nahlamu
 labbaku dshiwos buhschanu gaididami gaida, un kâ
 filta pawassara faulite wiffur jaunu dshiwibu moh-
 dina, tapat no muhsu augsta Reisera schehlastibas-
 grahmataâ tâ falkoht jauna dshiwibas dwaſcha is-
 eet, kas wiffus kâ jaunoht atjauno zerribâ us teem
 no brihwibas ne ilgâ laikâ sagaidameem labbumeem.
 Tad nu juhs, mihti brahli Kursemme un Widsem-
 me, kas juhs jau fenn to laimi baudait, to mehâ
 lihds schim til gruhti peezeetuschî, preezajeetees ar
 mums preezigeem un luhdseet ar mums: „al Kungs
 palihdsi nu! al Kungs, lai labbi isdohdahs!“
 Amen.

I—g.

Wehl no Rihzburgas.

Zums, mihti Awischu lassitaji, gan arri patif-
 fees dsirdeht, ka muhsu draudse, no pateiziga preeka
 par to augstâ dahrgâ zeenâ leekamu notiffumu, par
 to nupat effam stahstijuschî un no kurrea sew un
 behrnu behrneem laizigâ un garrigâ buhschanâ dauds
 labba gaida. — apnehmusees schai leelai pahrtwehr-
 schanai, kas arri muhsu Witepskas laudim tahdu
 leelu labbumu eedoht, — ihpaschu peeminneschanu
 likt zaur to, ka preeksch weenu no muhsu 3 basni-
 zahm labbaku, jaunu swannu gahdahs, to par
 brihwlaischanas swannu nosauktim, lai, ar to
 swannoht, wehl behrnu-behrneem Deewa un Reisera
 schehlastiba ausis un firdis atskann. I—g.

Nehsdogs.

(Pasafka.)

Tihteru wezz-tehws mahzija sawu dehlinu itt
 gohdigi isdarritees, itt smalki kahjas zelt, un itt
 prahitigi burbuleht sawâ wallodâ; bet jo stipri tam
 peekohdinaja, ne muhscham sawu nehsgogu (schnup-
 drahnu) aismirst pee sewis turreht, jo tam ta ar-
 weenu waijogohht. Bet dehlinusch, kâ zittas tehwa
 mahzibas, tâ arri scho, mas wehrâ lifke. Gaddi-
 jahs kahdu reisi, ka tehws ar dehlu bij luhgti us
 brangu gohdu, fur dauds augsti weesi bija sabrau-
 kuschi. Tê paschâ leelâ waijadshibâ dehls nomanna,
 ka nehsgogs aismirstâ, un gribbejs ne gribbejs, wai-
 jadseja palihdseht tai wainai ar pirksteem. Us mah-
 jahm eijsht tihter-tehws tohti apskaittees fahl dehlu
 raht par to kaunu, to scham darrijis preeksch tik
 dauds smalkkeem laudim, un lammadams palikke itt
 silsch farkans waigâ un spalwas uspuhte, ka stih-
 was mettehs. Beidsiht dusmas grahbe sawu far-
 kanu sihdu nehsgogu, un tahdâ spehka eefweede
 dehlam azzis, ka tam palikke pee deggona kahrîs un
 pee-auge. Un tâ nu nabbadshinam par kaunu nehsg-
 ogs bij janefs pee pascha deggona, wisseem redsoht,
 un no ta laika ne muhscham ne warreja zeest, kad
 tam farkanu drahnu rahda.

Nekas ne kaitetu, kad daschs muhsu gudrâs lai-
 fâs gaiditu, kamehr nehsgogu proht walkahht, eekam
 nemmahs mahziht tohs, kas wairal proht, ne
 wiasch.

—y—

Wehrâ leekami wahrdi.

- 1) Saimneeka kahja subdo tihumu, un saimneeka aaz padarra sirgus trefaus.
- 2) Labbat diwi reis' praasibt, ne ka weenreis malditees. — Id.

Lahs mihtlas usminneschana, kas 14tâ Nri.

- 1) Pateesiba.
- 2) Muhsu dohts wahrds un apsohlisshana.

Zaunas grahmatas.

Pee J. W. Steffenhagen un dehta Zalgawâ nupatt tappe drikketa un irr dabujama:

Leeldeenas-ohlas (panti).

Stahstâ, kas behrneem par Leeldeenas-dahwanu derr, pahrtulkohts no P. Seewald.

Makfa eeseeta 20 kap.

Pee Rochlika un Behre Zalgawâ un pee wisseem grahmata pahrdewejeem dabujama eeseeta par 60 kap.:

„Pasaules-stahstu-grahmata.“

Scho grahmata fkolahm un mahjahm fagahdajis H. Schulz, Zalgawas Latweeschu pilfata mahzitajs. Nr 46 bildehm.

1860tâ gaddâ Leipzigâ pee A. Th. Engelhardtta drikketas, Zalgawâ aghadatas un dabujamas pee grahmata pahrdeweja G. A. Rehhera pee tirgus platscha un pee wisseem grahmata pahrdewejeem:

1) Deewa raddijumi pasaulê. Jêstahstisshanas Latweeschem fapohrtamas fataisitas zaur

Rabbibas un prezzu tirgus Nihgâ tai 8. Aprili un Peepajâ tai 8. Aprili 1861 gaddâ.

M a l f a j a p a r:	Nihgâ.		Peepajâ.		M a l f a j a p a r:	Nihgâ.		Peepajâ.	
	N.	R.	N.	R.		N.	R.	N.	R.
1/3 Tschetw. (1 pudru) rudsu 200 libdf	2	15	2	—	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses 1,00	1	10	1	10
1/3 " (1 ") fweeschu 350 —	3	75	3	50	1/2 " (20 ") tabaka	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meeschu 180 —	1	90	1	90	1/2 " (20 ") schektu appiau	—	—	2	—
1/3 " (1 ") ausu . 120 —	1	25	1	10	1/2 " (20 ") schab. zubfu gaff.	2	25	2	20
1/3 " (1 ") stru 250 —	2	80	2	20	1/2 " (20 ") frohna linnu	2	45	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudju mist.	2	10	2	—	1/2 " (20 ") brakka linnu	1	40	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 260 —	2	80	2	70	1 muzzu linnu fehflu . . . 6,50 libdf	7	—	6	—
1/3 " (1 ") " fweeschu mil.	4	75	4	—	1 " filku . . . 10,50 —	11	—	11	—
1/3 " (1 ") meeschu putraim.	2	90	2	50	10 puddu farkanas fahls . . .	5	25	4	60
10 puddu (1 birkawu) feena . 350 —	4	—	2	—	10 " baltas rupjas fahls 5,00	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) fweesta 390 —	4	10	3	30	10 " " smaltas " . . .	5	—	4	60

W r i s h w d r i k k e h t .

No juhrmallas-gubernements augstas waldisshanas puffed: Collegienrath G. Blaesé, Censor. Zalgawâ, tal 11. Aprili 1861.

Uwischu

peeliffums.

Missiones

siunas.

Nr. 8.

1861.

XLIV. Bar Deewa walstibu paganu starpā.

11. Awrikas wakkara-puffes malla.

(6)

(Skattees Nr. 6.)

Tē nu Seltu juhmallā bij wissu-virma weeta Awrikā, kur missiones darbu usnehme, un ihpafchi to darrija 1737tā gad. brahku-draudse Krishjahns Prottenš, tepat dšimmiš, kahda Ciropas zilweka un Mohru seewinas dehls, kas ap to laiku Kopenagenes pilfatā Dahnōš par mahzitaju augstā fkolh-lā mahzijahs. Tur Kopenagenē brahku draudses preefšneeks Graws Zinzindorps ar winnu fatil-kahs; winsch lihds ar to nahze us Ernuti, kur brahku draudse bij cetaišjufees; tē Krishjahns Prottenš firdi pakustinahs apnehmahs saweem tautas beedreem Ewangeliumu fluddinah. Brahku draudse wiannu nu turp nosuhtija un winnam kahdu beedru lihds dewe, Indriki Ulowu (Huckoff), 1737tā gad. Schee abbi Selta juhmallā atnahze. Ulowš ahtri fašlimme un nomirre, un arri Prottenš par ne zil ilgu laiku atkal no turren aišgahje, un ohtru reiši turp nonahjis arri winsch ahtri nomirre. Prottenš ar warru gribbeja tohs Mohrus par křištigeem zilwekeem darriht; wiannu firdš bij karsta, bet bes lehnprahhibas un pazeefšanas; tadeht winsch arri maš augtu no sawa darba redseja. Trišdesmits gaddi nu pagahje, kamehr brahku draudse gaidija us isdewigu laiku to pamestu darbu tē atkal us-nemt. Pehz tā gaddijahs, ka kaupmannu beedrija Kopenagenē tohs brahkus luhdse atkal sawus wehst-neefšus turp nosuhtiht; 1768tā gad. peezi missionari turp aišgahje. Bet pirms winni wehl warreja eefahlt sawu darbu, tad jau trihs no winneem

nomirre; tee diwi atlikufchi grahti fašlimme. Dhtrā gaddā atkal tšchetri brahli pašchi no sewis apnehmahs tohs abbus flimneekus kohpt un wiannu eefahltu darbu usnemt. Winni tohs flimneekus arri wehl atradde dšihwus un kahds Mohru Peh-ninšch tohs ar labbu prahtu usnehmis teem fohlja tohs aištahweht; bet par gadda laiku zits pehz zitta nomirre un ir tē beidsamais, kas gribbeja išglah-tees us Jamailas fallu aišbrauzohht wehl pa zekku nomirre. Tā par ihksu laiku 11 ta Kunga karro-taji bij krittufchi, un brahku draudse no ta laika ne gribbeja wairs sawus beedrus tur nahwes rihlē eedohht. Ap to pašchu laiku arri Galenderu missionari turp nonahze un Galenderu pilfatā Kap-Kohst apmettahs; winni wišwairaf pee Wantis tautas strahdaja. Bet arri schee ahtri apmirre. Tilkai kahds Mohris, kas Galantē audsinahs un mah-zihš, ar wahrdu Kwakwa, no 1766ta gad. pee tahs paščas Mohru zilts strahdaja, Kristus Ewan-geliumu fluddinadams un behrnus fkolhedams. Un tas Kungs winnu puhlinu ne liffe bes fwehtibas palikt. Bet tad ir schis pehz ilgaka laika sawa Kunga preefšā aišgahje, tad par 50 gaddeem fchi malla bes nekahda missionara palikke. Gr.

(Turplikam wairaf.)

Bar Missiones dahwanahm no Widsemnes draudschu.

Mihiti tizzibas beedri! Sanemmeet tad nu atkal to gads-lahrtu sinu, ko Zums dohschu par to, ka tas Kungs mums Widsemneekem pagahjufchā 1860tā gaddā pee fw. Missiones darba palihdsejis. Sanemmeet to, tam Kungam gohdu dohdami, un sawas paščas firdis uštaišidami us to grunti, par to zittu ne warr likt, us Jesu Kristu. Kristus irr muhsu meers (Ewefer. 2, 14). To laikam wišfi.

kas us winna wahrdu kristiti un mahziti effam,
 winna wahrda fawus jellus lohziht, daudskahrt un
 baggatigi peedfihwojuschi. Geslattees fawâ firði.
 Tu ilgi meeru melleji un ne warreji atrast. Tu
 gahji pee mantas un luhdſi: dohd tu man meeru!
 Manta tew tikle — un nemeers klagt. Tu pade-
 wees grehkam: dohd tu man meeru! Grehks tew
 tikle — un nemeers klagt. — Zaur ko tad pehdigi
 tawa firðs meeru atradde? Weenigi zaur to, kas
 fakka: redſi es stahwu preekſch durwim un klaudſi-
 naju, ja kas mannu balſi klaufihs un tahs durwis
 atwehrs, pee ta es ee-eeschu un wakkar-ehdeenu tur-
 reſchu ar winnu. Jesus tawu firði meeloja ar fa-
 wu meeru — ta tew meers tikle. — Uskatti sawu
 laulatu draugu, fawus behrnus, fawus kalpus un
 wiſſu sawu dſihwi. Gan dſinnatees, gan bahra-
 tees, gan agri zehlatees, gan wehli gahjat gulleht,
 dohmadami: Kad labbi buhſim zits zittu iſdſinnu-
 ſchees un lohpa famohzijufchees, tad buhs meers
 un mihliga fatikſchanahs. Bet neka ne dabujat,
 kamehr wiſſi kohpa darrijat ka Betanias Mahria.
 Redſ, ka degg Mahria karſti, Jesus mihleſtibâ
 ween, Durrahſ pee to dwehſles ahrſti Un pee winna
 kahjahn leen. Zanku meeru, pilnu preeku Tagga-
 din firðs nomanna. Es us ſallahm weetahm teeku
 Jesus man wedd gannibâ. — Ta tee fwehti rakſti
 rahda un to paſchu mehſ effam peedfihwojuschi:
 Kristus irr muhſu meers firðs un mahjâs, dſih-
 wojoht un mirſtoht. Tapehſ mehſ arri teem nab-
 bageem paganeem, kam zerribas naw, un kas eekſch
 paſaules dſihwo bes Deewa un bes meera, zittu ne
 warram teikt, ka ween: Mahz dwehſele pee Jesu,
 Schis irr tawſ Beſtitajſ; Schis ween tew eedohd
 meeru, Schis irr tawſ ſchelotajſ! — Mehſ pa-
 gancem gan arri zittas derrigas un labbas mahzi-
 bas warram eedohd. Woi mums naw deefgan wihru,
 kas mahſ ſemmi lohpt un ehkas uſtaifiht, kas proht
 grahamtas rakſtiht; woi mums naw prahtigu am-
 matneeku deefgan, ſkrohdelu, kurpneeku, diſchleru
 iun kalleju, ko warretu iſſuhtih, lai eerahda pa-
 ganeem, ka buhs gohdigaki, glihtaki un labbaki
 ſtikkuſcheem dſihwoht, ne ka lihðſ ſchim fawâ ne-
 ſapraſchana dſihwojuschi. To nu gan ar warretu
 darriht, bet ko tas lihðſ, ja Kristus naw papreek-
 ſchu ſluddinahs. Wiſch irr tas jelſch, ta pa-
 teeſiba un ta dſihwiba, kur winna naw klagt, tur
 mums ja-eeet pa purweem un pa krummeem un ſchahs

paſaules duhmeem. Ko lihðſ bes Kristus ſemmi
 lohpt un ehkas uſtaifiht? Kahribas ween wairo-
 ſees. Ko lihðſ wiſſa ſinnaschana un grahamtu
 rakſtiſchana bes Kristus? Welli un naidſ ween wai-
 roſees! — Kam par labbu ſkrohdeli un kurpneeki
 ſtrahda bes Kristus? Lepnibai ween! — Kam par
 labbu kallejs kaſt bes Kristus? Saglam un karram!

Tadeht preezajeetees eekſch ta Kunga allaschin, es
 ſaulu atkal: preezajeetees! Lai juhſu lehniba irr
 ſinnama wiſſeem zilweeem, tas Kungs irr tuwu.
 (Biblip. 4, 4). Kam tas Kungs tuwu, kam win-
 na wahrðs un garſ firði, tam preekſ un meers bes
 mehra, jo ta Deewabihjafchana derr pee wiſſahm
 leetahm, kurrai irr ta apſohliſchana ſchahs klagt-
 buhdamas un tahs nahloſchahs dſihwoſchanaſ (1
 Timot. 4, 8). Tadeht lai arri muhſu lehniba
 ne peeſuhſt ſchi Kunga atſiſchana un mihleſtibu
 wairoht, kur un ka ween warram, ſinnadami, ka
 teem, kas papreekſch dſennahs pehſ Deewa walſti-
 bas un pehſ winna taiſnibas, wiſſas zittas leetas
 taps peemetas (Matt. 6, 33).

Gan pagahjuſchâ gaddâ muhſu Miſſionei Oſtin-
 dias ſemmi deefgan gruhtumu bij jazeekſch zaur to,
 ka 5 Miſſionari aiſgahjuſchi. Tſchetri: Wolff,
 Meifchel, Dohs un Wenlant tadeht, ka ſa-
 wai Miſſiones waldiſchanai ne gribbeja pallauſiht,
 peeſtais: Delter meefas ſlimmibas deht no mums
 ſchlihrufees, ta ka no 14 Miſſionareem 9 ween at-
 likkuſchi un ta Kunga wahrði peepildijufchees: plau-
 jamais leels, bet plaweju moſ. Tomehr ta Kunga
 elkons arri ſchinni leetâ ka ſpehzigſ paligs parah-
 dijees, jo to aiſgahjuſchu 5 Miſſionaru weeta jau
 3 jauni ſtrahdneeki ta Kunga wihna kalnâ likku-
 ſchees derretees. Diwi no ſcheem wahrðâ Mal-
 lata ambi un Samuel irr dſimti Oſindias wih-
 ri, kas pehſ peenahkamas iſmahziſchanahs pagah-
 juſchâ Zuhni mehneſi Trankebares pilſatâ par pa-
 ganu mahzitajeem eefwehtiiti. Lai tas Kungs ſchohs
 pirndſimtus, ko Oſindias tauta winnam par up-
 puri nodewuſi, tikpat ſchegliki uſſkatta ka Ahbela
 uppuri. Trefchais: Dederleins no Baijeru
 ſemmes, trefchdeenâ pehſ waſſaras fwehtkeem, pa-
 gahjuſchâs Miſſiones fwehtkôs, Leipzigas pilſatâ
 par Miſſionari eefwehtihts un us Oſindiu aiſſuht-
 tihts. Bes ſcheem 12 Miſſionareem wehl 146
 paligi pee muhſu tizzibas draudſehm Oſindia ſtrah-
 da. Tas dwehſeku ſkailiſ, ko tas Kungs pagahju-

fchâ gaddâ mums dahwinajis, irr 507, ta ka nu pawiffam 4 tuhft. 604 Luttera draudses lohzefti Ostindias semmê skaitami. — Redseet mihti, mehs tam Kungam dohdam famus grafchus, winsch mums turpretti atdohd dwehseles, nemirftamas, dahrgi atpirktas dwehseles, fur katrai peelihp ne-skaitamas Jesus affins-lahses un swehta Garra ne-iserunnajamas nopuhfchanas. Un ja nu apdohmajam, ka pagahjuschâ gaddâ preeksch muhsu Missiones 42 tuhft. dahlderu samefti, tad mehs tahs 507 dwehseles ispirkuschi par 83 dahlderu us katru dwehsele. Kad tu sawu dehlu jeb draugu no nekruhscheem ispirzi, tad tu maksaji 300 rubl. f., un tomehr ne finni, woi ne buhtu labbaki, kad winsch aiseetu sawa Deewa un sawa Keisera krustu nesdamis nekâ mahjâs palizzis drohschibas un palaidnibas kahrdinajschanâ eegrint, ka dascham ispirktam notizzis. Un redsi schê mehs par 83 dahldereem t. i. 83 rubl. sudr. dwehsele ispirkam no paganu tumfibas — woi naw lehti pirktis? — Bet zil tad no teem 42 tuhft. dahldereem jeb sudr. rubkeem bija Widsemneeku dohti?

Mihgas aprinka 18 dr. famette	293	rubl.	18	kap.
Mihgas pilfatneki	135	"	78	"
Walmeeres aprinka 13 dr.	500	"	—	"
Zehfu aprinka 17 dr.	549	"	—	"
Walfas aprinka 12 draudses	284	"	55	"
Zehrpatas aprinka 8 draudses	442	"	70	"
Werramas aprinka 18 draudses	552	"	35	"
Bernamas aprinka 9 draudses	179	"	—	"
Willendes aprinka 9 draudses	501	"	25	"

Summa: 3437 rubl. 81 kap.

Ta nu redseet, ka tas Kungs mums pagahjuschâ gaddâ atkal palihdsejis lihds 700 rubl. wairak famest nekâ 1859tâ gad. Bes scheem 3 tuhft. 437 rubl. 81 kap. kas us Ostindiu aisjuhtiti, wehl famesti:

preeksch Missionara Ahna:	420	rubl.	—	kap.
" Ehrmansburgas:	385	"	15	"
" Bafeles:	536	"	70	"

Pawiffam lohpa: 4779 rubl. 66 kap.

no Widsemnes draudsehm dahwinatas, lai paganu dwehseles ispirktohs no tahm grehku kaitehm un no wella faitehm. Lai tad aiseet muhsu mihlestibas artawi tam kalpoht, kam wiffas pafauls selts un sudrabs peeder un kas muhs tomehr ne ar seltu jeb ar sudrabu atpirzis un atpestijis, bet ar sawahm swehtahm un dahrgahm affinim un ar sawu neno-

pelnitu zerschanu un mirschanu. Bet neween seltu un sudrabu aisdohfm tam Kungam, firdis un luhg-schanas likfm klah. — Mihti tizzibas beedri! scho gaddu atkal treschdeenâ pehz waffaras swehtkeem, t. i. pehz muhsu Kalendera 10tâ Maija mehnescha deenâ, jeb treschdeenâ pehz ohtras swehtdeenas pehz leeldeenas, Leipzigas pilfatâ sanahks muhsu Missiones beedri Missiones swehtkus swehtiht un manni usluhguschu swehtku spreddiki turreht. Ja tas Kungs eespehschanu dohd, tad es arri tahdai usluhguschanoi gribbu paklausiht. Tur nu man Leipzigas pilfatâ, Zahna basnizâ buhs jastahw preeksch tik dauds dwehselehm, kas Kristus mihlestiba degg un preeksch diweem missionareem, Baierteina un muhsu Kremmera, kas us to deenu arri atnahks tehwu semmê jaunu spehku smeltees preeksch sawu grehtu darbu, un ja-apleezina Widsemneeku tizziba, zerriba un mihlestiba. Al mihti brahti, es sohliht dauds ne mahku. Ar tuffschahm rohlahm nahku. Bet scho tak darrichu, luhgschu to Kungu: Kungs atdarri mannas luhpas, tad manna mutte isteiks sawu teizamu flawu — un luhgschu Zuh, mihti Widsemneeki, peeminneet sawas aisluhguschanas 10tâ Maija ta Kunga darbu un Zuhfu mihledamu

G. Sokolowski,
Naunas mahzitaju un Widsemneeku
missiones wezzafaju.

Mihlestibas dahwanas

pehrnajâ (1860tâ) gaddâ no Kurssemnes draudsehm dohtas preeksch Missionareem, kas paganu starpa darbojahs, tohs pee Kristus draudses atgreest, prohti:

No Semites draudses dohti	16	rubl.	—	kap.
" Meschohtnes dr.	26	"	—	"
" Sunnastes un Sehlospils dr.	4	"	42	"
" Mindes dr.	9	"	—	"
" Salwes dr.	2	"	95	"
" Saldes dr.	58	"	—	"
" Wabnes dr.	28	"	—	"
" Dschuhkstes dr.	22	"	—	"
" Subbates dr.	21	"	—	"
" Talses dr.	59	"	40	"
" Meschamuischas dr.	19	"	40	"
" Nereetas dr.	23	"	—	"
" Dundanges dr.	71	"	50	"
" Kandawas dr.	135	"	—	"
" Jalgawas Latw. laufu dr.	31	"	25	"
" Ghdoles dr.	3	"	—	"

Jaur Jelgawas mahzitaja
Schulz:

No Nerretas dr.	18 rubl.	—	kap.
" Gramsdes dr.	23	" 10	"
" Jelgawas Latw. pilf. dr.	10	" —	"
" Szeimeles dr.	5	" —	"
" Dohbeles Latw. dr.	28	" 50	"
" Gezawas dr.	6	" 70	"
" Birschumuischas dr.	24	" —	"
" Leepajas (Lat. dr.)	6	" —	"
" Salwes dr.	3	" —	"
" Salkasmuischas dr.	13	" 50	"
" Bormsahtes dr.	12	" —	"
" Gramsdes dr.	3	" 10	"
" Krihzbargas	70	" —	"
" Kronstattes	4	" —	"
" Piltenes dr.	15	" —	"
" Dinbargas dr.	9	" —	"
" Tulkumes dr.	6	" —	"
" Abrlawas dr.	116	" —	"
" Kuršišu dr.	5	" —	"
" Wezs un Jaun-Saules dr.	20	" 50	"
" Dohrbes dr.	24	" 15	"
" Greeses dr.	14	" —	"
" Jelgawas Wahzu dr.	411	" 61½	"
" Stendes dr.	30	" —	"
" Diggajas dr.	11	" 70	"
" Sezsas dr.	6	" 30	"
" Kalmamuisch. un Penkules dr.	5	" —	"
" Baldohnes dr.	15	" —	"
" Jaunpils dr.	25	" —	"
" Dalbes dr.	30	" —	"
" Bahrtas dr.	4	" 35	"
" Bahrbeles dr.	6	" —	"

Kopā: 1511 rubl. 43½ kap.

Scho naudu irr fanehmis, un taklak kur wai-
jaga, aišjuhtijis
G. Neander,

Jelgawas Wahzu basnijas,
mahzitajs.

kas arridsan turymal par wiffahm dahwanahm,
kas preeksch Missionareem fanahks, fawā laikā sin-
nu dohs.

Tē klacht wehl peeleeku to luhgšchanu, lai goh-
digi Missiones draugi fawas dahwanas preeksch
Missionareem wairs ne suhta pee mannim (Schulza
mahzitaja) bet pee Neandera mahzitaja Jelgawā.

Turprettim luhdsu, lai tee, kas apsche-
lojahs par muhsu tizzibas brahteem Rihta- un
Wakkara-Sibiria, fawas dahwanas jo baggati

dohd, jo tur leelu leelais truhkums, un paliga noh-
tigi waijaga. Lai zeen. mahzitaji schihs dahwanas
preeksch **Sibirias** salassijuschi, nekur zittur ne
nosuhka kā pee mannis, pee

Schulza mahzitaja Jelgawā.

Ne leeds wehrā nemt.

Chrmigu leezibu par to, kā swehtdeenu swehtst,
naw fenn dewis baggats Ohrmannis Dublina pil-
fatā (Irlande) Brankoni wahrda. Tam ne masak
nekā 67 wahgu un 900 sirgu peederr. Schis nu
stahsta tā, kā effoht pahraudsejis itt skaidri, ka
labbaki warroht ar sirgu braukt 6 deenas pa 8 juh-
dschm nekā 7 deenas 6 juhds. ikdeenās. Tahdā wihse
wianam teeloht, kad duffeschanas deenu kreetni
turroht, 7kahrtigi augki.

Bet tee rehlini wis naw rittigi; winsch pelu 13
kahrtigus augkus. Gluschi jauna ta sinna naw,
jo no Amerikas mums stahsta ka jahntneeki, kam
garšč zelsch un kas ta Kunga deenu duffeja, pirmis
irr panahkschi zekka mehrli ne kā tee, kas neds few
pascheem neds faweem lohpeem meeru naw demusch
atpuhstees swehtā deenā.

Arri effam lassijuschi par to kapteina lungu, kas
40 gad. no weetas pa juhru bij skrehjis, bet nekad
to ne bij darrijis us swehtdeenu, bet ap scho laiku
kaut kahdā ohstā pratte ebraukt un kuggi pee mal-
las laist. Nekad sekā usgahje jeb kahdu pohsti-
schanas breefmu bij peedshwojis, bet laimigi ween
isdewahs, jo to ihstenu stuhmanni, kas kam gul-
leja sirdi, fawu muhschu ne bij kahrudinajis.

Rn—m.

Sluddinaschanas.

Kallejs, kas fawu darbu labbi proht, un weetu
gribb dabbubt par Zurgeem 1861, lai peeteizahs
Glajas Meitu krogā. 1

Uhrtrupe isdohs lohpus un daschdaschadas leetas
tamū **18tā Aprili f. g.** eelsch Jelgawas Latweeschu
basnijlunga muischu, ko Swehts muischu fauz. 2

Uhrtrupē taps turreta **19tā Aprili f. g.** eelsch
Sarkana krogā, appalsch Meijumuischas un
wairaksholitajam pahredohti: sirgi, gohmis, dšelsu leetas
ezzeschās, ratti, raggus, sirgu leetas un daschdaschada
manta. 3

A. Dannenberg.

B r i h m d r i k k e h t.

No juhmallas-gubernements augstas waldfchanas puffes: Collegienrath G. Blase, Censor. Jelgawā, tai 11. Aprill 1861.
No. 62.